

Kötü İşlerin Gizli Şahidi

— E Bayraktar · 30 Kasım 2020

"Kötü bir işin en gizli şahidi, vicdanımızdır." Hz. Ömer (ra)

Vicdan, Allah'ın, kulunun kalbindeki sesi. Allah, doğrularını insana vicdanı yoluyla ilham eder. Kur'an'da, "Biz ona iki yolu da gösterdik" buyrulur. O iki yoldan biri Rahman'ın, diğeri ise şeytanın yoludur. Yaşamın her noktasında, sabah kalktıktan itibaren akşama dek onlarca kez vicdan kullanılır. Ve insan bundan sorumludur.

Yapılan her davranışta itaat vardır. Vicdanımıza uyarsak Allah'a, nefsimize uyarsak şeytana itaat etmiş oluruz. Nefis şeytanin kontrolündedir ve bencilce çıkarlarına ters düştüğü için vicdanla sürekli çatışır.

Dünya hayatında güzel-çirkin, iyi- kötü gibi birçok zıtlık yaratır Allah. Bu kadar zıtlık olmasının nedeni kıyas yapabilmemiz içindir. Allah, bizim vicdanımıza göre kıyas yapmamızı ister. İnsanın kendini tamamen Allah'a adanması gerekir; sadece "iman ettik" diyerek cennete giremeyiz.

Kur'an, "Rabbinizden indirilenin en güzeline uyun" buyurur. Bu Kur'an'la olur, vicdanla olur. Ancak insanların çoğunluğu vicdanının sesini dinlemesi gerekirken, nefesine uyar. Ne kadar acizdir ki buna güç yetiremez. Vicdanının sesini dinleme gücü ise samimi inanan insana verilmiştir.

İnsanın aklını ve vicdanını harekete geçiren önemli özelliklerinden biri, içinde taşıdığı derin Allah korkusudur. Allah korkusu dünyevi korkulardan farklıdır ve dünyadaki imtihan ortamında insanın en önemli yardımcısıdır. Çünkü Allah korkusu insanın, şeytana ve nefsinin bencil tutkularına karşı her an dikkatli olmasını ve vicdanını kullanmasını sağlar. İnsan, bu korku sayesinde kötülüklerden ve yanlışlardan uzak durur. Dünyevi korkular insanı telaşa kaptırır, doğru karar almasını engellerken derin Allah korkusu, insana 'doğruyu yanlıştan ayıran bir anlayış' yani akıl ve basiret kazandırır.

Allah'ı gönülden sevmeyen, gücü yettiğinde Allah'tan korkmayan insanın akli da vicdanı da kapalı olur. Bu iki duygu insanın aklına ve vicdanına açıklık kazandırır. Yapacağı ufak bir vicdansız davranışla Allah'ın sevgisini kaybetmekten korkar. Ki bu en büyük kayıp değil midir?

Her insan vicdanıyla birlikte yaratılır. Güzel ahlâklı olmak ise vicdanlı olmak değil, vicdanına uymaktır. İnsanı iyi yapan, onu bencil arzu ve tutkularından kurtaran, sadece vicdanıdır. Kötülüğü ise vicdanî zafiyet içinde olduğu için yapar. O halde vicdanı sürekli diri tutmalı. Nefsine kapılıp vicdana baskı yapmamalı, vicdanı kasmamalı, boğmamalı. En şiddetli fırtınada bile kasılmaz, boğulmaz, yıkılmaz, diri kalır insan. Vicdanını ne kadar dinlerse o kadar güçlüdür.

Etrafa çok samimi ve akılcı bakmalıyız. Allah her şeyi görür; insanlar görmüyorsa da Allah görür. İnsanların görmediği yerde de Allah'tan korkmak çok önemli. Bu yüzden vicdanımızı sürekli diri tutmalıyız.

İnsanlar genellikle vicdanlarına baskı yapar, vicdanlarını boğarak yaşarlar. Bu yüzden samimiyet çok önemli bir özellik. Samimi olmalıyız; vicdanımızı kullanırken içimizde baskı olmamalı. Aleyhimize de olsa, çıkarlarımıza da dokunsa mutlaka vicdanımızdan yana olmalıyız. Nefsimiz kötü davranışları kolay ve güzel gösterse de bizi yanıltmasına ve kötülüğe sürüklemesine izin vermemeliyiz.

İnsanlarda imanî derinlik ve vicdanın yükselmesi çok önemli. İnsanları üzmemek, tedirgin etmek korkunç bir şey. İnsanın, bulunduğu ortama huzur vermesi, sevgi göstermesi, dozunda konuşması, sözünün gideceği yeri iyi bilmesi gerekli. O nedenle vicdanı kullanmak önemli bir ibadettir.

Dünyada, bunca sahteliğin içinde önce bizim samimiyete ihtiyacımız var. İnsan samimiyeti kazandığında vicdanının kapısı sonuna dek açılır. Kişi artık yalnızca vicdanının sesini dinleyecek demektir. Sürekli vicdanın sesini dinlemek ise -Allah'ın dilemesiyle-cennet ehli olmanın işaretidir.

Aleyhine de olsa, çıkarlarına da dokunsa insan mutlaka vicdanından yana olmalı. Nefsi, kötü davranışları güzel ve kolay gösterse de yanıltmasına ve kötülüğe sürüklemesine izin vermemeli. İnsan zorluk çekmeli, çile çekmeli ki cennet ve cehennem ehli birbirinden ayrılınsın. Vazgeçeceksek vicdanımızdan değil, nefsimizden vazgeçelim.